

מִנִּיהַ, כִּד מְטִי לְהֵאֵי לִילִיא,
 לְבַעֲי לִיה לְמַלְעֵי
 בְּאוֹרֵייתָא, וְלֵאֲתַחֲבָרָא בְּהַ,
 וְלִנְטָרָא דְכִיּוֹ עֲלָאָה, דְּמִטִּי
 עָלֶיהָ בְּהֵוֹא לִילִיא,
 וְאֲתַדְכִּי.

וְאוֹלִיפְנָא,

(דף צ"ז ע"א)

דְּאוֹרֵייתָא

דְּבַעֲי לִיה לְמַלְעֵי בְּהֵאֵי
 לִילִיא, אוֹרֵייתָא דְּבַעַל פְּהַ,
 בְּגִין דִּיתְדַכּוֹן (ס"א דִּיתְדַבֵּק)
 כַּחֲדָא, מִמְּבוּעָא דְּנַחֲלָא
 עֲמִיקָא. לְבַתֵּר, בְּהֵאֵי יוֹמָא,
 לִיתִי תוֹרָה שְׂבַכְתָּב, וְיִתְחַבֵּר
 (ס"א בְּהוֹ) בְּהַ, וְיִשְׁתַּכְּחוֹן כַּחֲדָא
 בְּזוּוּגָא חַד לְעֵילָא. כְּדִין
 מְכַרְיִזֵי עָלֶיהָ וְאִמְרִי, (ישעיה נט)
 וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם אֶמַר
 יי' רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְדַבְרֵי
 אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּפִיךָ וְגו'.

וְעַל דָּא, חֲסִידֵי קַדְמָאֵי לָא

יָמִים דְּלִתְתָּא, לָא נְהִירוּ
 בְּשְׁלִימוֹ, עַד דְּאֲתָא שְׁלֵמָה,
 וּכְדִין קִיָּמָא סִיְהָרָא
 בְּאִשְׁלֵמוֹתָא, בְּאִינוּן שְׂבַעַת
 יוֹמִין. וְהֵכָא חַג שְׁבוּעוֹת
 סַתְּם, בְּגִין דְּאֲתַכְּלָלוּ תַּתְּאֵי
 בְּעֵלָאֵי, וְלָא אֲנְהִירוּ פִּיּוּמָא
 דְּשְׁלֵמָה.

כְּקוּדָא (ל"ד) בְּתֵר דָּא,
 לְקַרְבָּא שְׁתֵּי
 הַלְחָם. הָא אוּקְיָמָנָא, שְׁתֵּי
 הַלְחָם: תְּרִיתֵי שְׂכִינְתֵי, עֵילָא
 וְתַתָּא, וְאֲתַחֲבָרָן כַּחֲדָא.
 לְגַבִּיהוֹן, תְּרִין נְהֵמֵי בְּשַׁבַּת,
 מְזוּנָא דְּחַד תְּרִין, דְּעֵילָא
 וְתַתָּא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמות
 טז) שְׁנֵי הָעֶמֶר לְאֶחָד. לְאֶחָד
 וְדָאֵי, לְאֲתֵיחְדָּא בְּאֲתֵר
 חַד. לְהֵוֹא דְּאֶקְרִי אֶחָד.
 וּמֵאֵן אֵיהוּ. הַקּוּל קוּל יַעֲקֹב,
 דְּאֵיהוּ יְרִית עֵילָא וְתַתָּא,
 תְּרִין נְהֵמֵי כַּחֲדָא. וּבְגִין
 דְּשַׁבַּת אֵיהוּ רְזָא דְּעֵילָא
 וְתַתָּא, וְכָלָא אֵיהוּ שַׁבַּת,

(אֲתַקְרִיבוּ) תְּרִין נְהֵמֵי. ע"כ

פֿקודא בֿתר דָּא לְהַסְדִּיר
 לְחֶם וּלְבוֹנָה,
 לְהַקְרִיב עֶמֶר. דְּכִתִּיב
 וַעֲשִׂיתֶם בְּיוֹם הַנִּיפְכֶם אֶת
 הָעֶמֶר כֶּבֶשׂ תַּמִּים לְעוֹלָה.
 וְכֵן בְּשָׁבוּעוֹת לְהַקְרִיב שְׁתֵּי
 הַלֶּחֶם, וְהָכִי בְּכָל יוֹמִין
 טָבִין, לְהַקְרִיב קֶרֶבֶן
 דְּמוֹסְפִין. אֵלָּא וּדְאִי בְּכָל
 יוֹמָא דְּמוֹעֲדֵיִיא צְרִיד
 לְקַרְבָּא קֶרֶבֶנָא דִּילִיָּה. צְרִיד
 לְקַרְבָּא עֲלִיָּה תּוֹסַפֶּת דְּאִית
 לִיָּה, כְּגוֹן תּוֹסַפֶּת כְּתוּבָתָא
 וּמִתְנַתָּא, דְּאוֹסִיף חֲתָן
 לְכַלְהָ. וְשַׁבַּת מְלַכְתָּא,
 דְּאִיָּהי כְּלָה, בְּשַׁבָּתוֹת וּבְכָל
 יוֹמִין טָבִין, צְרִיכָה תּוֹסַפֶּת,
 דְּאִינֹון מוֹסְפִין דְּקֶרֶבֶנִין,
 וּמִתְנַתָּא, דְּאִינֹון מִתְנֹות
 כְּהוֹנָה.

וּבְשָׁבוּעוֹת דְּאִיָּהוּ מִתָּן
 תּוֹרָה,
 דְּאִתְיִיָּהִיבוּ תֵרִין לוֹחִין
 דְּאוֹרֵיִיתָא, מִסְטָרָא דְּאִלְגָּנָא
 דְּחַיִּי, צְרִיד לְקַרְבָּא

הוּוּ נְיִימֵי בְּהַאי לִילֵיא, וְהוּוּ
 לְעָאן בְּאוֹרֵיִיתָא, וְאִמְרִי,
 נִיתִי לְאַחֲסָנָא יְרוֹתָא
 קַדִּישָׁא, לָן, וּלְבִנָן, בְּתֵרִין
 עֲלִמִין. וְהָהוּא לִילֵיא כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל אֶתְעַטְרָא עֲלֵיָּהוּ,
 וְאִתְיִיא לְאַזְדוּגָא בֵּיה
 בְּמִלְכָא, וְתֵרוּוִיָּהוּ מִתְעַטְרִי
 עַל רֵישֵׁיָּהוּ, דְּאִינֹון דְּזַכָּאן
 לְהָכִי.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָכִי אָמַר,
 בְּשַׁעֲתָא דְּמִתְכַּנְשֵׁי
 חֲבֵרֵיִיא בְּהַאי לִילֵיא
 לְגַבִּיָּה, נִיתִי לְתַקְנָא
 תְּכַשִׁיטִי כְּלָה, בְּגִין
 דְּתִשְׁתַּכַּח לְמַחַר
 בְּתַכְשִׁיטָהָא, וְתַקוּנָהָא,
 לְגַבִּי מְלַכָּא כְּדָקָא יָאוּת.
 זַכָּאָה חוּלְקִיָּהוּן דְּחֲבֵרֵיִיא,
 כֵּד יִתְבַּע מְלַכָּא
 לְמִטְרוּנֵיִתָּא, מֵאן תַּקִּין

לְגַבְיֵיהוּ, שְׁתֵּי הַלֶּחֶם דְּאֵינוֹן
 ה"ה דְּתַרִּין יוֹמִין דְּשָׁבוּעוֹת
 אֵינוֹן י"ו צְרִיד לְקַרְבָּא
 לְגַבְיֵיהוּ, שְׁתֵּי הַלֶּחֶם מְאֵינוֹן
 ה"ה דְּהָא אֵיהוּ נְהָמָא
 דְּאוֹרֵייתָא, דְּאִתְּמַר בֵּיה
 (משלי ט) לָכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמִי,
 ה"ה, מִן הַמוֹצֵיא לָחֶם מִן
 הָאָרֶץ.

וְהָאֵי אֵיהוּ מְאָכֵל אָדָם,
 דְּאֵיהוּ יו"ד ה"א וְא"ו
 ה"א. (במדבר יט) זֹאת הַתּוֹרָה
 אָדָם. (ויקרא א) אָדָם כִּי יִקְרִיב
 מִכֶּם קֶרְבָּן לַיהוָה. עוֹמֵר
 שְׁעוֹרִין, מְאָכֵל בְּעִירָן,
 דְּאֵינוֹן חֵיוֹת הַקֹּדֶשׁ, דְּמַנְהוֹן
 צְרִיד לְקַרְבָּא, הֵדָא הוּא
 דְּכְתִיב, (ויקרא א) מִן הַבְּהֵמָה.
 אֱלִים: מְנַגְחִים בְּמַתְנִיתִין,
 בְּאֵלִין פְּשָׁטִין. מִן הַבְּקָר:
 פָּרִים מְנַגְחִים בְּמַתְנִיתִין,
 בְּתוֹקְפָא יְתִיר. וּמִן הַצֹּאן:
 שְׂאֵר עֶמָא, קֶרְבָּנָא דְּלֵהוֹן
 צְלוֹתִין, וְעַלֵּיהוּ אִתְּמַר,
 (יחזקאל לד) וְאִתֵּן צֹאֲנֵי צֹאן
 מִרְעִיתֵי אָדָם אֲתֶם.

תְּכַשִּׁיטָהּ, וְאִנְהִיר
 עֵטְרָהּ, וְשׁוּי תְּקוּנָהּ.
 וְלִית לָךְ בְּעֵלְמָא, מֵאֵן דִּידַע
 לְתַקְנָא תְּכַשִּׁיטֵי כֹּלָה, אֶלָּא
 חֲבַרְיָא, וְכַפָּא חוּלְקֵיהוֹן
 בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאִתִּי.
 תָּא חֲוִי, חֲבַרְיָא מְתַקְנֵי
 בְּהָאֵי לִילְיָא
 תְּכַשִּׁיטָהּ לְכֹלָה, וּמְעֵטְרֵי
 לָהּ בְּעֵטְרָהּ, לְגַבֵּי מַלְכָּא.
 וּמֵאֵן מְתַקִּין לִיהָ לְמַלְכָּא,
 בְּהָאֵי לִילְיָא, לְאַשְׁתַּכְּחָא בָּהּ
 בְּכֹלָה, לְאַזְדוּוּגָא בָּהּ
 בְּמִטְרוֹנִיתָא. נִהְרָא קַדִּישָׁא
 עֲמִיקָא דְּכָל נִהְרִין, אֵימָא
 עֲלָאָה. הֵדָא הוּא דְּכְתִיב,
 (שיר השירים ג) צְאִינָה וְרֵאִינָה
 בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
 וְגו'. לְבַתֵּר דְּאִתְקִינַת לִיהָ
 לְמַלְכָּא, וְאַעֲטַרְתָּ לִיהָ,
 אֲתֵיִת לְדַכָּאָה לָהּ

דְּמֵאֲרֵי קִבְלָהּ, וּמֵאֲרֵי מִדּוֹת,
 אֵינּוֹן מְסֻטֵר דְּאֵילָנָא
 דְּחַיֵּי. שְׂאֵר עֲמֵא מְסֻטָּרָא
 דְּאֵילָנָא דְּטוֹב וְרַע, אָסוּר
 וְהִתֵּר. וּבְגִין דָּא, מִן
 הִבְהֵמָה, מֵאֲכַל דְּלֵהוֹן, עֲמֵר
 לֶחֶם שְׂעוּרִים, (רות א) וַיֵּמַד
 שֵׁשׁ שְׂעוּרִים. וַיֵּשֶׁת עָלֶיהָ,
 אֹרֵייתָא דְּבַעַל פֶּה, דְּשִׁית
 סְדְרֵי מְשָׁנָה. אֲבָל אֵלִין
 דְּאֵילָנָא דְּחַיֵּי, דְּאֵינּוֹן אָדָם
 אֹרֵייתָא דְּלֵהוֹן, נְהֵמָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הָדָא
 הוּא דְּכְתִיב, (משלי ט) לָכוּ
 לֶחֶמוּ בְּלֶחֶמי וְהֵינּוּ שְׂתֵי
 הַלֶּחֶם. חֲדוּ בְּלֵהוּ תְּנַאֲזִין
 וְאִמּוֹרֵאִין, וְאָמְרוּ מֵאֵן קָאִים
 קָמֵי סִינֵי. (ע"כ רעיא מהימנא)
 (שייך כאן פקודא לשרוף קדשים הנדפס
 בדף ל"ג ע"א)

לְמֵטְרוֹנִיתָא, וְלֵאֲיִנּוֹן
 דְּמִשְׁתַּכְּחֵי גַבְהָ.
 לְמִלְכָא דִּיהוּה לֵיהּ בַר
 יְחִידָאֵי, אַתָּא
 לְזוּוּגָא לֵיהּ בְּמֵטְרוֹנִיתָא
 עֲלָאָה, מֵאֵי עֲבַדַת אֲמִיָּה כָּל
 הָהוּא לֵילֵיאָא, עָאֵלַת לְבִי
 גְּנִיזָהָא, אֲפִיקַת עֲטָרָא
 עֲלָאָה, בְּשִׁבְעִין (דף צ"ז ע"ב)
 אֲבִי יֶקֶר סַחְרָנָא, וְאֲעֲטַרַת
 לֵיהּ. אֲפִיקַת לְבוּשִׁין דְּמִילַת
 וְאֲלִבִּישַׁת לֵיהּ, וְאֲתִקְנַת לֵיהּ
 בְּתִקּוּנֵי דְּמִלְכִין.

לְבַתַר עָאֵלַת לְבִי כִּלְהָ,
 חֲמַאת עוֹלִימְתָהָא,
 דְּקָא מְתִקְנֵי עֲטָרָהָא,
 וְלְבוּשָׁהָא, וְתַכְשִׁיטָהָא,

לְתִקְנָא לָהּ. אָמְרָה לוֹן, הָא אֲתִקְנִית בֵּי טְבִילָהּ, אַתֵּר
 דְּמֵיִן גַּבְעִין, וְכָל רִיחִין וּבּוֹסְמִין סוּחְרָנֵי אֵינּוֹן מֵיִין,
 לְדַכָּאָה לְכִלְתֵּי, לִיתֵי כִּלְתֵּי, מֵטְרוֹנִיתָא דְּבְרֵי,
 וְעוֹלִימְתָהָא, וַיִּתְדַכּוֹן בְּהָהוּא אַתֵּר דְּאֲתִקְנִית בְּהָהוּא בֵּי

טְבִילָה, דְּמִיִּין נְבַעִין דְּעַמִּי. לְבַתָּר תְּקִינוּ לָהּ
 בְּתַכְשִׁיטָהּ, אֲלִבִּישׁוּ לָהּ לְבוּשָׁהּ, אַעֲטֹרוּ לָהּ
 בְּעֵטְרָהּ. לְמַחַר כּוּד יִיְתִי בְּרִי לְאַזְדוּגָא בְּמִטְרוֹנִיתָא,
 יִתְקִין הֵיכְלָא לְכֻלְהוּ, וְיִשְׁתַּכַּח מְדוּרִיהּ בְּכוּ פַחְדָּא.

כֹּךְ מְלַכָּא קְדִישָׁא וּמִטְרוֹנִיתָא, וְחִבְרִיָּא, כְּהֵאִי גִוּוּנָא.
 וְאִימָא עֲלָאָה דְּמִתְקַנַּת כְּלָא. אֲשֶׁתְּכַח דְּמְלַכָּא
 עֲלָאָה, וּמִטְרוֹנִיתָא, וְחִבְרִיָּא, מְדוּרִיהוֹן כַּחְדָּא, וְלֹא
 מִתְפָּרְשִׁין לְעֲלָמִין. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים טו) יִי' מִי יִגּוּר
 בְּאַהֲלֵךְ וְגו', הוֹלֵךְ תָּמִים וּפּוֹעֵל צְדָק. מֵאֵן הוּא פּוֹעֵל
 צְדָק. אֲלָא, אֵלִין אֵינּוֹן דְּמִתְקַנִּי לְמִטְרוֹנִיתָא
 בְּתַכְשִׁיטָהּ, בְּלְבוּשָׁהּ, בְּעֵטְרָהּ. וְכֹל חַד, פּוֹעֵל צְדָק
 אֲקָרִי.

אֲמַר רַבִּי חֲזִיָּא, אֲלִמְלָא לָא זְכִינָא בְּעֲלָמָא, אֲלָא
 לְמִשְׁמַע מְלִין אֵלִין דִּיִּי. זַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּאֵינּוֹן
 דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִיָּיתָא, וְיִדְעִין אוּרְחוּי דְּמְלַכָּא קְדִישָׁא,
 דְּרַעוּתָא דְּלֵהוֹן בְּאוּרִיָּיתָא, עֲלִייהוּ כְּתִיב (תהלים צא) כִּי בִי
 חֶשֶׁק וְאֶפְלֹטָהוּ. וְכְתִיב אַחֲלִצְהוּ וְאֶכְבְּדָהוּ.

רעיא מהימנא

(ויקרא כ"ג) בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי

(ויקרא כ"ג) בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי
 בַּאֲחַד לַחֲדָשׁ וְגו'. פְּקוּדָא
 (מ"ב) דָּא, לְתַקּוּעַ שׁוֹפָר
 בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְּהוּא יוֹמָא

בַּאֲחַד לַחֲדָשׁ, רַבִּי
 יִצְחָק פֶּתַח, (תהלים פא) תִּקְעוּ
 בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּפֶסַח לְיוֹם

דְּדִינָא לְעֵלְמָא, כְּמָה
 דְּאֹקִימָנָא. וְהָא אֹקִמּוּהָ
 דְּכַתִּיב, תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר
 בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגֵנוּ. וְהָא
 אֲתַמַּר. דְּהָא אִיהוּ יוֹמָא
 דְּסִיְהָרָא אֲתַכְּסִי בֵיהּ,
 וְקָאִים עֲלֵמָא בְּדִינָא. בְּגִין,
 דְּהָהוּא מְקַטְרָנָא, חָפִי וְכִסִּי
 וְאֲנִשְׁל פִּתְחָא עַל מִלְפָּא,
 אֲתַר דְּדִינָא שְׂרִיא, לְמַתְּבַע
 דִּינָא עַל עֲלֵמָא.

וְאִי תִימָא, אִיד אֲתִיְהִיב
 לִיה רִשׁוּ לְהָהוּא
 מְקַטְרָנָא לְחַפְּאָה וְלְמַתְּבַע
 דִּינָא. אֲלָא וְדָאִי בִינָא
 דְּהָאִי מְקַטְרָנָא, שׁוּי קוּדְשָׁא
 בְּרִידָה הוּא לְמַתְּבַע דִּינָא עַל
 כָּל עֲלֵמָא, וְשׁוּי לִיה יוֹמָא
 יְדִיעָא, לְמַתְּבַע קַמִּיה כָּל
 דִּינִין דְּעֵלְמָא, דְּהָא קוּדְשָׁא
 בְּרִידָה הוּא עֵבֵד לִיה וְשׁוּי
 לִיה קַמִּיה, לְמַהוּי דְּחִילוּ
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא סְלָקָא,
 וְשְׂרִיא עַל כָּלָא. וְרָזָא דָא,
 (קהלת ג) וְהֶאֱלֹהִים עֲשָׂה

חֲגֵנוּ. וְכָאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל,
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא קָרִיב
 לִזְנוֹן לְגַבִּיָּה, מִן כָּל אֹמִינ
 עוּבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, וְאֲתַרְעִי
 בְּהוּ, וּמֵאַתַּר רְחִיקָא קָרִיב
 לִזְנוֹן לְגַבִּיָּה, הֵדָּא הוּא
 דְּכַתִּיב, (יהושע כד) וַיֹּאמֶר
 יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם כֹּה אָמַר
 ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר
 הִנָּהוּ יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם
 מֵעוֹלָם. לְאַחֲזָאָה, דְּהָא
 מֵאַתַּר רְחִיקָא אֲתַרְעִי בְּהוּ,
 וְקָרִיב לִזְנוֹן לְגַבִּיָּה, וְכַתִּיב,
 (יהושע כד) וַאֲקַח אֶת אֲבִיכֶם
 אֶת אֲבָרְהָם מֵעֶבֶר הִנָּהוּ
 וְגו'. הֵנִי קָרָאִי אֵת
 לְאַסְתְּפֵלָא בְּהוּ, וְכִי כָּל
 יִשְׂרָאֵל לָא הוּוּ יְדִיעִי דָא,
 וְכָל שְׁכַן יְהוֹשֻׁעַ.
 אֲלָא אֹרִייתָא כּוּלָּהּ סְתִים
 וְגַלִּיאָ, כְּמָה דְּשָׂמָא קְדִישָׁא

יִתְקַיֵּים בְּדִינָא, וְלִמְנַדַּע
דְּאִית דִּין וְאִית דִּינָן.

כְּהֵאִי גְוונָא שְׁוִי קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא קַמִּיה
לְהֵאִי, דְּאִיהוּ תְּבַע דִּינָא
קַמִּי מַלְפָּא, עַל כָּל בְּנֵי
עַלְמָא. וּבְהֵאִי יוֹמָא
אֲתִיִּיחִיב לִיה רִשׁוֹ, לְכַסְפָּא
פְּתָחָא דְּמַלְפָּא, וְסִיחָרָא
אֲתַחְפִּיֵּיא לְגוֹ, עַד דִּיתְגַּזֵּר
דִּינָא עַל כָּל בְּנֵי עַלְמָא. וְאַף
עַל גַּב דְּכֻלָּא אֲתַגְלִי קַמִּי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לָא בְּעִי
אַלָּא בְּדִינָא.

כְּלָא בְּגוּוֹנָא חֲדָא עֵילָא
וְתַתָּא, אֲתַקִּין
פּוֹרְסָא דְּדִינָא בְּהֵאִי יוֹמָא,
וְסַנְטִירָא אֲתָא, וְתְּבַע דִּינָא
עַל כָּל עוֹבְדֵי בְּנֵי עַלְמָא, כָּל
חַד וְחַד כְּפּוּם אֲרַחוּי, וּכְפּוּם
מַה דְּעַבְד. וְסַהְדִין אֲתִיִּין
וְסַהְדֵי עַל כָּל עוֹבְדֵי בְּנֵי
עַלְמָא. וְאַלִין אֵינּוֹן עֵינֵי יִי,
דְּאֵינּוֹן מְשַׁטְטֵי בְּכָל עַלְמָא.
וּכְפָּה אֵינּוֹן עֵינֵי יִי, דְּלִית

סְתִים וְגַלְיָא, בְּגִין
דְּאֲוֹרֵייתָא כּוּלָּהּ שְׁמָא
קְדִישָׁא הִיא, וְעַל דָּא אִיהִי
סְתִים וְגַלְיָא. אִי יִשְׂרָאֵל (דף
צ"ט ע"א) וִיהוֹשֻׁעַ הוּוּ יְדַעִי,
אַמְאִי כְּתִיב כֹּה אָמַר יי'.
אַלָּא וְדָאִי סְתִימָא דְּמַלְהָ,
טִיבוֹ סְגִי עֶבֶד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
בִּישְׂרָאֵל, דְּאֲתַרְעִי בְּהוּ
בְּאַבְהַתָּא, וְעֶבֶד לֹוֹן רְתִיכָא
קְדִישָׁא עֲלָאָה לִיקְרִיָּה,
וְאַפִּיק לֹוֹן מְגוֹ נְהָרָא עֲלָאָה
יְקִירָא קְדִישָׁא, בּוֹצִינָא דְּכָל
בּוֹצִינִין, בְּגִין דִּיתְעַטֵּר בְּהוּ.
חֲדָא הוּא דְּכְתִיב, כֹּה אָמַר
יי' בְּעֶבֶר הַנֶּהָר יֵשְׁבוּ
אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם. הַנֶּהָר:
הֵהוּא נֶהָר דְּאֲשַׁתְּמוּדַע,
וְאֲתִיִּדַע.

מֵעוֹלָם, מְאִי קָא בְּעִי חֲכָא.
אַלָּא לְאַחְזָאָה חֲכַמְתָּא.

לוֹן חוֹשְׁבָנָא, דְקָא אֲזִיל
וּמְשַׁטֵּי בְּכָל עֲלָמָא, וְחָמְאן
כָּל עוֹבְדֵי בְּנֵי עֲלָמָא.

ווי לֵא יִנּוֹן דְּלֵא מְשַׁנְיָחִין וְלֵא
מִסְתַּכְּלִין בְּעוֹבְדֵי הוֹן,
דְּהָא לְגַבִּייהוּ קִיַּיְמִין אֲלִין
סְהַדֵּי מְלָכָא, וּמְשַׁנְיָחִין
וְחָמְאן כָּל מַה דְּאִינּוֹן עֲבָדִין,
וְקֹאמְרֵי, דְּהָא אִינּוֹן סְלָקֵי
וְסְהַדֵּי קִמְי מְלָכָא. וְהָא
סְנַטִּירָא קֹאִים קִמְי מְלָכָא,
וְתַבַּע דִּינָא, פְּלוֹנֵי עֵבֶר
דִּינָא, פְּלוֹנֵי עֵבֶר כְּדִ. וְהָא
הָבֵא סְהַדֵּי. וְעַד דְּקוֹדְשָׁא
בְּרִידָא הוּא לָא שְׁאִיל לוֹן,
לִית לוֹן רִשׁוֹ לְסְהַדָּא. כְּדִין
אִינּוֹן סְהַדֵּי סְהַדוּתָא.

וּכְלָא אַכְתִּיב קִמְי מְלָכָא
בְּפִתְקָא. בְּבֵי מְלָכָא
אִית חַד הִיכְלָא. הִיכְלָא דֵּא
מְלִיא אִשָּׁא חוֹרָא, וְהָא
אִשָּׁא מִתְּגַלְגְּלָא בְּפִלְקָא,
וְלֵהִיט שְׁבִיבִין וְהָא לָא
פְּסִיק לְעֲלָמִין. לְגוֹ הָא
הִיכְלָא, אִית הִיכְלָא

מֵעֵבֶר הַנְּהָר מֵעוֹלָם, אֲלָא
הֵהוּא נְהָר עוֹלָם אֲקָרִי. וְעַל
דֵּא, בְּעֵבֶר הַנְּהָר יִשְׁבוּ
אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם, לְאַחֲזָאָה
טִיבוּ וּקְשׁוּט דְּעֵבֶד קוֹדְשָׁא
בְּרִידָא הוּא לְיִשְׂרָאֵל. וְאַקְח
אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבֵרְהֶם
מֵעֵבֶר הַנְּהָר מֵאִי קָא מִיִּירֵי.
אֲלָא אֲבֵרְהֶם לָא אֲתַדְּבֵק
בֵּיהּ בְּהֵהוּא נְהָר, כְּמוֹ יִצְחָק
דְּאֲתַדְּבֵק בֵּיהּ בְּסִטְרֵיהּ
לְאַתְתַּקְפָּא.

תָּא חֲזִי, הָאִי נְהָר, אֲפֵי עַל
גַּב דְּלָאוּ אִיהוּ דִּינָא,
דִּינִין נְפָקֵי מִסְטְרֵיהּ,
וְאַתְתַּקְפוּ בֵּיהּ. וְכַד יִצְחָק
אֲתַתַּקֵּהּ ^(כְּדִינֵי) בְּבִנּוּי, כְּדִין
עֲלֵאִין וְתַתֵּאִין מִתְּכַנְּפֵי
לְדִינָא, וְכוּרְסֵיא דְּדִינָא
אֲתַתַּקוּ, וּמְלָכָא קְדִישָׁא
יְתִיב עַל כּוּרְסֵיא דְּדִינָא,

אוֹחֲרָא, מְלִיאָא אִשָּׁא
 אוֹכְמָא, דְּלָא פְּסִיק לְעֵלְמִין.
 תְּרִין סוֹפְרִין קַיְיִמִין תְּדִיר
 קַמִּיהַּ מְלֻכָּא. בְּשַׁעְתָּא
 דְּדִינָא, סְהַדִּין כָּל סְהַדִּי קַמִּי
 מְלֻכָּא. אֵינּוֹן סְהַדִּין (נ"א
 סוֹפְרִין) נְטֻלִין מִהֵהוּא פְּלֻקָּא
 דְּאִשָּׁא חוֹרָא, וְכַתְּבִי עֲלֵיהּ
 בְּהֵהוּא אִשָּׁא אוֹכְמָא.

וּבְדִין מְלֻכָּא אַחֲמִיץ דִּינָא,
 עַד זְמַנָּא יְדִיעָא,
 דְּלֻמָּא בֵּין כַּד וּבֵין כַּד
 יִהְדְּרוֹן בְּתַשׁוּבָה. אִי
 יִהְדְּרוֹן, פְּתַקִּין נִקְרְעִין. וְאִי
 לָאוּ, מְלֻכָּא יְתִיב, וְכָל אֵינּוֹן
 דְּבִי זְכוּתָא קַיְיִמִי קַמִּיהַּ,
 כְּרוּזָא קָם וְכִרְיוֹ, פְּלוּנֵי עֶבֶד
 כַּד, מֵאֵן יוֹלִיף עֲלֵיהּ זְכוּת,
 אִי אֵית מֵאֵן דִּיּוֹלִיף עֲלֵיהּ
 זְכוּת, יָאוּת. וְאִי לָאוּ הָא
 אַתְּמַסֵּר לְסִנְטִירָא.

וְכֻלָּא יָדַע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, אַמַּאי אַעֲטְרִיךְ
 לְכָל דָּא. אִלָּא בְּגִין דְּלָא
 יְהֵא פְּטָרָא דְּפּוּמָא לְבִנֵי

וְדַאִין עֲלֻמָּא, כְּדִין, תִּקְעוּ
 בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם
 חֲגִגּוֹ. וְכַאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל,
 דִּי־דַעִין לְסַלְקָא כּוּרְסֵי־א
 דְּדִינָא, וְלִתְקַנָּא כּוּרְסֵי־א
 דְּרַחֲמֵי. וּבְמָה. בְּשׁוֹפָר.

רַבִּי אַבָּא הָוָה יְתִיב קַמִּיהַּ
 דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר
 לֵיהּ, הָא זְמַנִּין סַגִּיאִין
 שְׁאִילָנָא עַל הָאֵי שׁוֹפָר,
 מַאי קָא מִיִּירִי, וְעַד כָּאֵן לָא
 אַתִּי־שִׁבְנָא בֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ,
 וְדַאִי הָאֵי הוּא בְּרִירָא
 דְּמִלָּה, דִּישְׂרָאֵל בְּעֵיִן
 בְּיוּמָא דְּדִינָא (נ"א דָּא), שׁוֹפָר,
 וְלָא קָרַן. בְּגִין דְּקָרַן הָא
 אַתִּי־יָדַע בָּאֵן אַתְּרֵהּ,
 וְלֹא־תִּדְבַקָּא דִּינָא לָא
 בְּעֵינָא. אֲבָל הָא תְּנִינֵן,
 בְּמִלִּין וּבְעוּבָדָא, בְּעֵינֵן

לְאַחֲזָא וּלְאַתְעָרָא מְלִין
סְתִימִין.

תָּא חֲזִי, כִּד הֵהוּא שׁוֹפֵר
עֲלָאָה, דְּנִהִירוּ דְכֻלָּא
בֵּיה, אֲסִתְלֵק וְלֹא נִהִיר
לְבַנִּין, כְּדִין דִּינָא אֲתַעֵר,
וְכַרְסוּן אֲתַתְקֵנוּ לְבִי דִינָא,
וְדֵא שׁוֹפֵר, אֵילוּ דִי צַחֲקָא

אֲקָרִי, תּוּקְפִיָּה (דף צ"ט ע"ב)
דִּי צַחֲקָא, תּוּשְׁבַחְתִּיָּה דְאַבְהֵן,
כִּד אֲסִתְלֵק הֵהוּא שׁוֹפֵר
גְּדוּל, דִּלָּא יִנְקָא לְבַנִּין,
כְּדִין יִצְחָק אֲתַתְקֵן,
וְאֲתַתְקֵן לְדִינָא בְּעֵלְמָא.

וְכִד אֲתַעֵר הָאִי שׁוֹפֵר וְכִד
בְּנֵי נְשָׂא תִּיבִין
מִחֲטָאֵיהוֹן, בְּעֵיִן לְנִגְדָא
קוּל שׁוֹפֵר מִתְתָּא, וְהָהוּא
קָלָא סְלִיק לְעֵילָא, כְּדִין
אֲתַעֵר שׁוֹפֵרָא אַחֲרָא
עֲלָאָה, וְאֲתַעֵר רַחְמֵי,

עֵלְמָא. אֵלָא לְאַחֲזָא דְכֻלָּא
עֲבִיד בְּאַרְחָא קְשׁוּטָא, וְנִיחָא
קַמִּיָּה מֵאֵן דְּאַשְׁתְּזִיב מִן
דִּינִיָּה. וְאִי תִימָא מְנַלְן. הָאִי,
אֲתַמְסֵר לְחַפְיָמִי, וְאַפִּילוּ
לְמֵאֵן דִּלָּא יִדְעֵי, מֵאֵן דְּבָעֵי
לְאַסְתְּכֻלָּא, יִשְׁנַח בְּמַה
דְּאִיהוּ בְּאַתְנַלְיָא, וְיִדַּע בְּמַה
דְּאִיהוּ בְּסִתְרָא, דִּהָא כֻלָּא
כְּגוּוּנָא חֲדָא, כָּל מַה דְּפָקִיד
קוּדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא,
כֻלָּא אִיהוּ כְּגוּוּנָא דְלֵעִילָא.

יּוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אִיהוּ
יּוֹמָא דְדִינָא, וּמְלַכָּא
יְתִיב בְּכוּרְסֵיָּא דְדִינָא,
סְנַטִּירָא קָא אֲתִי וְחַפִּי
פְתַחָא דְמְלַכָּא, וְתַבַּע דִּינָא.
וְאַף עַל גַּב דְּקוּדְשָׂא בְּרִיךְ
הוּא רַחִים לִיָּה לְדִינָא, כְּמַה
דְּאֵת אֲמַר, (ישעיה סא) כִּי אֲנִי
יְי' אוֹהֵב מִשְׁפָּט. נִצַּח רַחִימוּ
דְּבַנּוּי, לְרַחִימוּ דְדִינָא.
וּבְשַׁעְתָּא דְסְנַטִּירָא קָם
לְמַטְעֵן מְלִין עֲלֵיָּהוּ, פָּקִיד
לְמַתְקַע בְּשׁוֹפֵר, בְּנִין

לְאַתְעָרָא רַחֲמֵי מִתְתָּא
 לְעִילָא, בְּהַהוּא שׁוֹפֵר.
 סְלָקָא הַהוּא קָלָא, כְּלִילָא
 בְּאַשְׁמַ וְרוּחָא וּמְיָא,
 וְאַתְעָבִיד מְנַיְהוּ קָלָא חֲדָא,
 וְאַתְעָר קָלָא אַחֲרָא לְעִילָא,
 כִּד הַהוּא קָלָא אַתְעָר
 מְעִילָא וּמִתְתָּא, כְּדִין כָּל
 טַעֲנוֹת דְקָא טָעִין הַהוּא
 מְקַטְרָנָא מִתְעָרְכְּבִי.

בְּיוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, נְפִיק
 יַעֲחֵק בְּלַחֲדוּי, וְקָרִי
 לְעֵשׂוֹ, לְאַטְעָמָא לִיה
 תְּבַשְׂלִין דְכָל עֲלָמָא, כָּל
 חַד כְּפּוּם אוֹרְחוּי, דְהָא
 בְּהַהִיא שַׁעֲתָא (בְּרֵאשִׁית כו)
 וְתַבְּהֵן עֵינֵי מְרֵאוֹת, דְנְפִיק
 מִנִּיהּ מֵאן דְאַחֲשָׁךְ אִפִּי
 בְּרִיין, וְאַתְפָּרֵשׁ, וְשָׁכִיב עַל
 עַרְסִיהּ דְדִינָא, וְקָרִי לְעֵשׂוֹ,
 וְאָמַר וְעוֹדָה לִי צִידָה וְעֵשָׂה
 לִי מְטַעֲמִים וְהִבִּיאָה לִי.

וְרַבְּקָה אָמְרָה אֶל יַעֲקֹב
 בְּנָה, רַחֲמֵי
 דְנַפְשָׁהּ, בְּנָה רַחֲמֵי

וְאַסְתָּלֵק דִּינָא. וּבְעֵינֵן
 לְאַחֲזָא עוֹבְדָא בְּשׁוֹפֵר,
 לְאַתְעָרָא שׁוֹפָרָא אַחֲרָא,
 וְלֹא־פָקָא בְּהֵאִי שׁוֹפֵר
 לְתַתָּא, אִינּוֹן קָלִי, לְאַחֲזָא
 דְכָל אִינּוֹן קָלִין דְלְעִילָא,
 דְכְּלִילֵן כְּלָהוּ בְּהַהוּא שׁוֹפֵר
 עֲלָאָה, יַתְעָרוּן לְנַפְקָא.

וּבְהַנִּי קָלִין דְלְתַתָּא, יְהִינּוּ
 יִשְׂרָאֵל חִילָא (לְרַחֲמֵי

מִתְתָּא וְאַתְעָר שׁוֹפֵר גְּדוֹל) לְעִילָא,
 וְעַל דָּא בְּעֵינֵן לְזַמְנָא שׁוֹפֵר
 בְּיוֹמָא דָּא, וְלְסִדְרָא קָלִין,
 לְכוּוֹנָא בֵּיהּ בְּגִין לְאַתְעָרָא
 שׁוֹפֵר אַחֲרָא, דְבִיהּ כְּלִילֵן
 קָלִי לְעִילָא. (וְלְסִדְרָא קָלִין בְּשׁוֹפֵר).

סִדְרָא קְדָמָאָה, קָלָא נְפִיק,
 וּמִתְעָטֵר לְעִילָא,

סְלִיק רְקִיעִין, וְאַתְבָּקַע בֵּין
 טוּרֵי רְמָאִי, וּמְטִי לְגַבִּיהּ
 דְאַבְרָהָם, וְשִׂרְיָא בְּרִישִׁיהּ,

וְאֶת־עֵטֶר, וְאֶת־עֵר הוּא,
וְאֶת־קֶן לְכוֹר־סִיֵּא. וּבִסְפָּרָא
דְּאֶגְדָּתָא תְּנִינָן, בְּשַׁעֲתָא
דִּתְהוּא קָלָא קַדְמָאָה סָלִיק,
אֶת־עֵר וְאֶת־עֵטֶר אֲבָרְהָם,
וְאֶת־קֶן לְכוֹר־סִיֵּא, פְּקָדִין
עָלֶיהָ אָבָא. (ס"א אבא ואמא)

אָבָא

אֲדֵהֲכִי, סֶלְקָא תְּנִינָא,
תְּקִיפָא (לחברא)

לְתַבְּרָא תוּקְפֵי רְגִיזִין. וְדָא
סְדָרָא תְּנִינָא, תְּהוּא קָלָא
תְּבִירָא בְּתוּקְפוּי. וּכְדִין
סֶלְקָא, וְכָל דִּינִין דְּאֶתְעָרוּן
(ס"א דאֶתְעָרְעוּן) קָמִיה אֶתְבְּרוּ, עַד
דְּסָלִיק לְאֶתְרִיה דְּיִצְחָק. כִּיּוֹן
דְּיִצְחָק אֶתְעָר, וְחָמִי
לְאֲבָרְהָם מִתְקֶן לְכוֹר־סִיֵּא
לְקִימָא קָמִיה, כְּדִין
אֶתְכַפֵּיא, וְתַבְּר תוּקְפָא
קְשִׁיא. וּבִהֲאִי, בְּעֵי מָאן

דְּאֶתְמָסֵר לָהּ מִיּוֹמָא
דְּאֶתְבְּרֵי עֲלָמָא. וּפְקִידַת
לֵיה, לְאֶתְעָרָא אִיהוּ בְּאִינוּן
מְטַעְמִים דִּילֵיה. וְיַעֲקֹב
אֶתְעָר מִתְתָּא, מִתְלַבֵּשׁ
בְּצִלוֹתֵין וּבְעוֹתֵין, וְהַקּוֹל
קוֹל יַעֲקֹב בְּהוּא שׁוֹפֵר
דְּקָא סָלִיק, וְאֶתְעָר יַעֲקֹב
לְגַבִּיה, וְאֶתְקָרִיב בְּהַדְרִיה,
וַיִּגַּשׁ לוֹ וַיֹּאכַל, וְאֶתְכַלִּיל
דָּא בְּדָא. כִּיּוֹן דְּאֶתְכַלִּיל
בְּהַדְרִיה, (בראשית קמ"ב ע"ב) וַיָּבֵא
לוֹ יֵין, דָּא יֵין דְּמִנְטָרָא, יֵין
דְּהוּא חִידוֹ דְּלֵבָא, רָזָא
דְּעֲלָמָא דְּאֶתִי, כְּדִין וַיֵּרַח
אֶת רִיחַ בְּגָדָיו, צִלוֹתֵין
דְּסֶלְקִין וּבְעוֹתֵין. וַיִּבְרַכְהוּ,
נַח רוּגְזָא, וְחֲדַי לֵבָא, וְכָלָא
אִיהוּ רַחֲמֵי.

כִּיּוֹן דְּאִיהוּ אֶתְכַלִּיל בְּיַעֲקֹב,
כָּל אִינוּן חִיילִין
וְתוּקְפִין וְרוּגְזִין דְּהוּן זְמִינִין,
אֶתְבְּדְרוּ, וְלֹא אֶשְׁתַּכְּחוּ
תַּמָּן. וַיִּשְׂרָאֵל נִפְקִין מִן
דִּינָא, בְּחֲדוּה וּבְכַרְפָּאן.

וַיְהִי אַךְ יָצָא יָצָא יָצָא יַעֲקֹב
מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו, בְּיוֹמָא
דָּא, בְּחֻדְוָה, וּבְבִרְכָאן
עֲלָאִין, וְעָשׂוּ אֲחִיו בָּא
מְצִידוֹ, טָעִין טוֹעֲנֵי מְעוֹבְדֵי
דְּעֻלְמָא, וַיַּעַשׂ גַּם הוּא
מִטְעָמִים, חֲדִיד לִישְׁנֵיה
לְמִטְעֵן טְעֵנוֹת. אֲתַקִּין סְהַדֵי,
וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר יָקוּם
אָבִי, וְתַעַר בְּדִינוּי, וַיֹּאכַל
כֶּמֶה עוֹבְדִין בִּישִׁין דְּכָל
עֻלְמָא דְקָא אֲשַׁכְּחָנָא.

וַיַּחֲרֵד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדוּלָּה
עַד מָאד, דְּהָא לָא
יָכִיל לְאַתְפְּרָשָׁא מִכָּלֵלָא
דִּיעֲקֹב, דְּאִיהוּ בְּחֻדְוָה.
וַיֹּאמֶר מִי אֲפּוּא הוּא הַצֵּד
צִיד, בְּכֶמֶה צְלוֹתִין וּבְעוֹתִין,
וַאֲכַל מִכָּל בְּטָרִם תְּבֵא
וַאֲבָרְכֵהוּ גַם בְּרוּךְ יְהִי.
כְּשִׁמוּעַ עָשׂוּ אֶת דְּבָרֵי (יִצְחָק)
אָבִיו וַיַּעֲשׂוּ צַעֲקָה וְגו'.
דְּחָמֵי דְּהָא צִידוֹ לָא הָוָה
כְּלוּם. עַד לְבַתֵּר דְּאָמַר לִיה, הִנֵּה
מִשְׁמַנֵי הָאָרְצַן וְגו'. אֲלִין

דְּתַקַּע, לְכוּוֹנָא לְבָא
וְרַעוּתָא, בְּגִין לְתַבְרָא חִילָא
וְתוּקְפָא דִּדְיִנָא קְשִׁיא, הָדָא
הוּא דְכֻתִּיב, (תהלים פט) אֲשֶׁרִי
הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה, יוֹדְעֵי
תְרוּעָה וְדָאֵי.

סְדָרָא תְּלִיתָאָה, קָלָא
נְפִיק, וְסָלִיק,
וּבְקַע כָּל אֵינּוֹן רְקִיעִין,
וְרַחֲמֵי מִתְעַרְן, וּמְטִי הֵהוּא
קָלָא לְרִישֵׁיה דִּיעֲקֹב (דף ק' ע"א)
וַיַּעֲקֹב אֲתַעַר, וְחָמֵי
לְאַבְרָהָם מִתְתַקֵּן בְּגִיסָא
אַחֲרָא, כְּדִין אַחֲדָן תְּרוּוּיָהוּ
בֵּיה בִּיצְחָק, דָּא מֵהָאֵי
סְטָרָא, וְדָא, מֵהָאֵי סְטָרָא
וְלָא יְכַלִּין תּוּקְפוּי לְנַפְקָא
לְבַר. וְהֵנִי תְּלַתָּא סְדָרִין,
כְּלָהוּ סְדָרָא חַד.

סְדָרָא אַחֲרָא, קָלָא נְפִיק,
וְסָלִיק, וְנָטִיל לְאַבְרָהָם

תְּקִיפִין וְאוֹכְלוֹסִין דְּשָׂאָר
עִמִּין וְדָא קִשְׂיָא לִיה מִכְּלָא.
וַיִּשְׁטוּם עֵשׂוּ אֶת יַעֲקֹב,
לְמִזְל אַבְתְּרִיה, וְלִקְטָרְנָא
לִיה תְּדִיר.

וַיַּעֲקֹב אֶזְרַל בְּאִינוּן יוֹמִין
דְּבִין ראש השנה
לְיוֹם הַכַּפּוּרִים, עָרִיק
לְאַשְׁתְּזָבָא מְנִיה. תָּב
בְּתִיבְתָא, שְׁוִי גְרַמִּיה
בְּתַעֲנִיתָא, עַד דְּאֵתִי ראש
הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים, כְּדִין
יְדַעֵי יִשְׂרָאֵל דְּעֵשׂוּ בָּא, וְעַמּוּ
אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ, כְּלָהוּ
מְקַטְרָנִי זְמִינִין לְקַטְרָנָא לֹו,
מִיד וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּיצֵר
לוֹ וְאֶסְגִּי בְּעִלוֹתִין וּבְעוֹתִין.
(בראשית לב) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי
אָבִי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי אָבִי
וְגו'. עַד דְּנָטִיל עֵיטָא וְאָמַר,
כִּי אָמַר אַכְפָּרָה פָּנִין
בְּמִנְחָה הַהוּלָכֶת לְפָנַי וַיִּקַּח
מִן הַבָּא בְּיָדוֹ מִנְחָה וְגו',
עֲזִים מְאֵתִים וְתִישִׁים עֲשָׂרִים
רַחֲלִים מְאֵתִים וְגו'.

מֵאַתְרִיה, וְנָגִיד לִיה לְתַתָּא,
לְאַתֵּר דְּתוֹקְפִיהוּן דְּיִצְחָק
שְׂרִיין וְקִיַּיְמֹן לִיה לְאַבְרָהָם
בְּגוֹוִייהוּ.

סְדָרָא תְּנִינָא, נְפִיק קָלָא
תְּבִירָא, לָא תְּקִיפָא
כְּקַדְמָאָה, לָא דְּחָלִישׁ הֵהוּא
קָלָא דְּתַקַּע, אָלָא דְּהֵהוּא
קָלָא לָאו אִיהוּ לְגַבֵּי יִצְחָק
בְּקַדְמִיתָא, דְּתַמָּן תּוֹקְפָא
תְּקִיפָא שְׂרִיא, אָלָא לְגַבֵּי
אִינוּן בֵּי דִינָא דְּלְתַתָּא,
דְּאִינוּן רְפוּיִין יְתִיר, וְכְלָהוּ
חֲמָאן לְאַבְרָהָם לְגַבֵּייהוּ,
וְאַתְּכְפִיין קַמִּיה.

אַדְהָכִי, סְדָרָא תְּלִיתָאָה,
קָלָא נְפִיק,
וְסָלִיק, וְאַתְעֵטֵר בְּרִישִׁיה
דְּיַעֲקֹב, וְנָגִיד לִיה לְתַתָּא
לְהֵהוּא אֵתֵר דְּאִינוּן גְּבוּרָאן
שְׂרִיין, וְקָאִים לְקַבְּלִייהוּ,

אֲבָרְהֶם מֵהָאֵי סְטָרָא, וַיַּעֲקֹב
 מֵהָאֵי סְטָרָא, וְאִינוּן
 בְּאִמְצָעִיתָא. כְּדִין אֲתַכְפִּיין
 כְּלָהוּ, וּמִשְׁתַּכְּחִין (ס"א וּמִשְׁתַּכְּבִי)
 בְּאֲתַר־יִיְהוּ. וְהִנֵּי כְּלָהוּ סְדָרָא
 אַחֲרָא תַנְיִנָא.

סְדָרָא בִּתְרָאָה, דְּבַעֲיָא
 לְסִלְקָא לֹון
 לְאֲתַר־יִיְהוּ, וּלְיִי־שָׁבָא (ס"א)
 בִּינֵי־יִיְהוּ לְיִצְחָק
 (וּלְיִשְׂרָא)
 כְּמִלְקַדְמִין. בְּגִין דְּהָאֵי בְּעֵי
 לְיִשְׂרָא לִיָּהּ בְּאֲתַר־יָהּ, וְלֹא
 יִפּוּק בְּתוֹקְפוּי לְבַר, כְּדִין
 דִּינִין כְּלָהוּ אֲתַכְפִּיין,
 וּרְחֲמִין אֲתַעְרוּ.

עַל דָּא בְּעֵי לְכוּנָא לְבֵא
 וּרְעוּתָא בְּהִנֵּי קָלִי,
 וּלְמַהֲדַר בְּתִיּוּבְתָא קָמִי
 מְאָרִי־הוּן. כְּדִין כַּד יִשְׂרָאֵל
 מְתַקְנֵי וּמְסִדְרֵי קָלִין
 בְּרְעוּתָא דְלְבֵא כְּדָקָא יָאוּת,

גְּמִלִים וְגו', כִּדְ הוּא סְטָרָא
 דִּילִיָּהּ. גְּמִלִים הוּא
 נְחֹשׁ, כְּמִין גְּמֵל, בְּשַׁעֲתָא
 דְּפִתֵי סְמַי"ל לְאָדָם, אֲרַכִּיב
 עַל נְחֹשׁ כְּמִין גְּמֵל. תַנְיִנֵן,
 מֵאֵן דְּחֲמֵי גְמֵל בְּחֻלְמִיָּהּ,
 מִיָּתָה נִקְנְסָה עָלֶיהָ
 מִלְמַעְלָה, וְאֲשַׁתְּזִיב מִיָּנָה.
 וְכֹלָא חַד.

וּכְדִין, אַהֲדַר עֲשׂו
 אֶפְטָרוֹפּוּסָא

דִּי־עֲקֹב, וַיַּעֲקֹב לָא בְּעָא
 דְּוִבְשִׁיָּהּ וְעוֹקְצִיָּהּ. יַעֲבֹר נָא
 אֲדוּנֵי לְפָנֵי עַבְדּוּ. כְּדִין
 וַיֵּשֶׁב בְּיוֹם הַהוּא עֲשׂו
 לְדַרְכּוֹ. אִימְתֵי. בְּשַׁעֲתָא
 גַּעֲלָהּ, דְּהָא אֲתַפְּרֵשׁ מֵעַמָּא
 קַדִּישָׁא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 שְׂבִיק לְחוּבִיָּהוּן, וְכַפֵּר
 עָלֵיהוּ. פִּיּוּן דְּהָהוּא
 מְקַטְרָנָא אֹזֶל בְּהָהוּא
 דוֹרוּנָא, וְאֲתַפְּרֵשׁ מִנֵּיָּהוּ,
 בְּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְמַחְדֵי בְּבָנוּי, מַה פְּתִיב,
 וַיַּעֲקֹב גָּסַע סַכְתָּהּ וַיִּבֶן לֹון

בְּשׁוֹפְרָא דָּא, אַהֲדָר הֵהוּא
 שׁוֹפֵר עֲלָאָה, וְכַד אַהֲדָר,
 מְעֵטְרָא לִיה לִיעֲקֵב,
 וְאַתְתָּקֵן כְּלָא. וְכוּרְסִיָּא
 אַחֲרָא רְמִיו, וְכַדִּין חִידו
 אֲשֶׁתְּכַח בְּכָלָא, וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיד הוּא מְרַחַם עַל עֲלָמָא.
 (מדהימנא)

זְכָאָה חוּלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דִּידְעִין לְנַגְדָּא וְלֹאֲמִשְׁכָּא (ד' ק'
 לְמֵאֲרִיהוֹן, מְדִינָא לְרַחֲמֵי, וְלִתְקֵנָא כְּלָהוּ עֲלָמִין עַל
 יְדִיָּהוּ.

תָּא חַזִּי, לְקַבֵּל דָּא, תְּלַתָּא סְפָרִין פְּתִיחִין בְּיוֹמָא דָּא,
 וְכַמָּה דְרַחֲמִין מִתְעַרִין, וְדִינִין קְשִׁיין אֲתַכְפִּיין
 וְעֵאלִין לְדוּכְתִיָּהוּ. כִּךְ הוּא לְתַתָּא כְּגוּוֹנָא דְלַעִילָא,
 דִּינִין קְשִׁיין אֲתַכְפִּיין וְאַתְעַבְרוּ מִעֲלָמָא. וּמֵאֵן אֵינּוֹן.
 אֵלִין אֵינּוֹן רְשָׁעִים גְּמוּרִים, דְּאֵינּוֹן דִּינִין קְשִׁיין
 דְּאַתְכְּפִיין וְאַתְעַבְרוּ מִעֲלָמָא. וְעַל דָּא נְכַתְבִּים וְנַחֲתָמִים
 וְכוּ'. אֲמַר רַבִּי אַבָּא, וְדָאִי דָּא הוּא בְּרִירָא דְמִלָּה, בְּרִיד
 רַחֲמָנָא דְשְׂאִילָנָא וְרוּחָנָא בְּהַנִּי מִיָּלִי.

אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתִיב זְכוֹרֹן תְּרוּעָה, זְכוֹרֹן עַבְדִּינּוֹן,
 לְכוּוֹנָא לְבָא וְרַעוּתָא, יִשְׂרָאֵל עַבְדִּין זְכוֹרֹן
 לְתַתָּא, בְּמָה. בְּעוּבְדָּא, בְּגִין דִּיתְעַר מְלָה כְּהוּא גּוּוֹנָא
 לַעִילָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב (תהלים פא) בַּפֶּסַח לְיוֹם חֲגֵנוּ
 דְּאֶתְכַסִּיא בֵּיהּ סִיְהָרָא. וְהִיךְ אֶתְכַסִּיא. אֶלָּא, כִּד
 קַיִמָּא עֵיבָא, וְשִׁמְשָׁא לָא נָהִיר, כְּדִין סִיְהָרָא אֶתְכַסִּיא,
 וְלָא נָהִיר. וְעַל דָּא, מְקַמֵּי עֵיבָא שִׁמְשָׁא לָא נָהִיר, כֹּל
 שְׁכֵן סִיְהָרָא דְּאֶתְכַסִּיא וְלָא נָהִירָא. וְעַל דָּא בַּפֶּסַח לְיוֹם
 חֲגֵנוּ, בְּה"א, דְּאֶתְכַסִּיא סִיְהָרָא. וּבְמָה נָהִיר. כִּלְא
 בְּתִיּוּבְתָא, וּבְקַל שׁוּפְרָא, דְּכְתִיב, (תהלים פט) אֲשֶׁרִי הָעַם
 יוֹדְעֵי תְרוּעָה כְּדִין יִי בְּאוּר פְּנִיךְ יִהְלִכּוּן.

תָּא חֲזִי, בְּהַאי יוֹמָא אֶתְכַסִּיא סִיְהָרָא, וְלָא נָהִיר עַד
 בְּעֶשׂוֹר לַחֹדֶשׁ, דִּישְׂרָאֵל תִּיִיבִין כְּלָהוּ בְּתִיּוּבְתָא
 שְׁלִימְתָא, וְאִימָא עֲלָאָה תְּאֲבַת וְנָהֲרַת לָהּ. וְהַאי יוֹמָא
 נָהִירוּ דְּאִימָא נְטִלָא, וְאֲשֶׁתְּכַח חִידוּ בְּכֻלָּא. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, יוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא. יוֹם כַּפּוּר מִבְּעֵי לֵיהּ, מֵאֵן יוֹם
 הַכַּפּוּרִים. אֶלָּא בְּגִין דְּתַרִי נְהוּרִין נָהִרִין בְּחַד. בּוּצִינָא
 עֲלָאָה, נָהִיר לְבוּצִינָא תְּתָאָה. וּבְהַאי יוֹמָא מְנַהוּרָא
 עֲלָאָה נָהִיר. וְלָא מְנַהוּרָא דְּשִׁמְשָׁא וּבְגִין כֶּף בַּפֶּסַח לְיוֹם
 חֲגֵנוּ כְּתִיב.

רַבִּי אַבָּא שְׁלַח לֵיהּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר, אִימְתִי זְוּוּגָא
 דְּכֻנְסַת יִשְׂרָאֵל בְּמַלְכָּא קְדִישָׁא. שְׁלַח לֵיהּ, (בראשית
 ט) וְגַם אִמְנָה אַחֻתִי בֵּת אָבִי הִיא אֵךְ לֹא בֵּת אִמִּי וְתֵהִי
 לִי לְאִשָּׁה. אֶתְרַגִּישׁ רַבִּי אַבָּא, אָרִים קְלִיָּה, בְּכָה וְאָמַר,

רַבִּי רַבִּי בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְוִי, וְוִי לְעֵלְמָא כַּד תְּפּוּק
מִנִּיהּ, וְוִי לְדָרָא דִּיהוּן בְּעֵלְמָא כַּד תְּסַתְּלַק מִנְהוּן
וְיִשְׁתַּאֲרוּן יְתַמִּין מִנָּךְ. אֲמַר לִיה רַבִּי חֵיִיא לְרַבִּי אַבָּא,
הֵאִי דְשַׁלַּח לְקַבְּלָךְ. מַאי קֵאָמַר.

אֲמַר וְדַאי לָאו זְוּוּגָא דְמַלְכָּא בְּמִטְרוּנִיתָא, אֶלָּא בְּזַמְנָא
דְּנִהָרָא מֵאַבָּא עֲלָאָה, וְכַד אֲתַנְהָרָא מִנִּיהּ, קָרִינָן
לָהּ קֹדֶשׁ דְּהָא מִבֵּי אַבָּא נְטִלָּא הֵאִי. וְכַדִּין מְזַדְּוּוּגִי
כַּחְדָּא, בְּגִין דְּמַלְכָּא קֹדֶשׁ אֶקְרִי, דְּכַתִּיב, (ירמיה ב) קֹדֶשׁ
יִשְׂרָאֵל לִי, דְּנִטִּיל מֵאַתֵּר דְּאַקְרִי קֹדֶשׁ. כְּדִין אַחֲוִיתִי בַת
אַבִּי הִיא אֶךְ לֹא בַת אִמִּי, דְּהָא מִבֵּי אַבָּא שְׁמָא דָּא, וְלֹא
מִבֵּי אִמָּא, וְעַל דָּא וְתַהִי לִי לְאַשָּׁה, לְאַזְדְּוּוּגָא כַּחְדָּא,
בְּזַמְנָא דָּא, וְלֹא בְּזַמְנָא אַחְרָא, בְּזַמְנָא דְּנִטְלָא מִבֵּי
אַבָּא, וְלֹא בְּזַמְנָא דְּנִטְלָא מִבֵּי אִמָּא. וְיוֹם הַכַּפּוּרִים
אוֹכַח, דְּתִשְׁמִישׁ הַמִּטָּה אָסוּר, בְּגִין דְּזוּוּגָא לָא אֲשַׁתְּכַח,
דְּהָא מִבֵּי אִמָּא נְטִלָּא, וְלֹא מִבֵּי אַבָּא. אֲמַר רַבִּי חֵיִיא,
וְדַאי זַכָּאָה דָּרָא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׂאֲרֵי בְּגִיָּיה, זַכָּאִין אֵינּוּן
דְּקַיִמִין קַמִּיהּ כָּל יוֹמָא.

אֲמַר רַבִּי אַבָּא, בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה נִבְרָא אָדָם, וְקָאִים בְּדִינָא
קַמִּי מֵאַרְיָה, וְתַב (דף ק"א ע"א) בְּתִיּוּבְתָא, וְקַבִּיל לִיה
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֲמַר לִיה, אָדָם, אַנְתָּ תַּהֵא סִימְנָא
לְבַנְיָךְ לְדַרְי דְּרִין, בְּהֵאִי יוֹמָא קַיִמִין בְּדִינָא, וְאִי יְתוּבוּן

אֲנֵא אֶקְבֵּל לֹוֹן, וְאִיקוּם מְכוּרְסִיָּא דְדִינָא, וְאֶתְקִיִּים עַל
 כּוּרְסִיָּא דְרַחֲמֵי, וְאַרְחִם עַלֵּיהּוּ. וְדוּד אֶמַר, (תהלים קטז)
 אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע יְיָ אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנָי. וְעַל דָּא פְתִיב,
 (תהלים קל) כִּי עִמָּךְ הִסְלִיחָה לְמַעַן תִּוְרָא. וְכֹתִיב, (תהלים לו) כִּי
 עִמָּךְ מִקּוֹר חַיִּים בְּאוֹרֶךְ גְּרָאָה אֹוֹר.

רעיא מהימנא

פְּקוּדָא (מ"ג) דָּא, לְאֶתְעַנָּא
 בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי,
 לְאַכְנָעָא גּוּפָא וְנַפְשָׁא,
 בְּרִזָּא דְחַמְשָׁה עֲנוּיִין,
 דְחַמְשָׁה דְרַגְלֵי דִּיּוֹמָא
 דְכַפּוּרֵי. דָּהּא מְקַטְרָנָא קָא
 אֶתִּי לְאֶדְכָּרָא חוּבִיהוֹן,
 כְּמָה דְאֶתְמַר. וְכֹלְהוּ
 בְּתִיּוּבְתָא שְׁלִימְתָא קָמִי
 אַבוּהוֹן. כִּלְא, כְּמָה דְאֶתְמַר
 בְּכַמָּה דּוּכְתִּי. (ע"ב רעיא

מהימנא) (פקודא מ"ד למפלח כהנא וכו'
 ס"ג ע"א)

(ויקרא כ"ג) אַךְ בְּעֶשׂוֹר לַחֲדָשׁ
 הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם
 הַכַּפּוּרִים הוּא מְקָרָא קַדְשׁ
 יִהְיֶה לָכֶם. רַבִּי חֵיָּא פְתַח,
 (תהלים לב) לְדוּד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי
 נִשְׁוִי פִשְׁעַ כְּסוּי חַטָּאָה.
 לְדוּד מִשְׁכִּיל, הָא תַנִּינָן בִּי
 זִינִי זְמָרָא (נ"א אַתְתָּקוּן) אֶתְקַרִּי
 סֵפֶר תְּהִלִּים, בְּנִצּוּחַ, בְּנִגּוּן,
 בְּמִשְׁכִּיל, בְּמַכְתָּם, בְּמִזְמוֹר,
 בְּשִׁיר, בְּאֲשֶׁרִי, בְּתַפְלָה,
 בְּהוֹדָאָה, בְּהִלְלוּיָהּ, וְעֶלְאָה
 מְכֻלְהוּ הִלְלוּיָהּ, וְהָא אוּקְמוּתָ.

הַכָּא מִשְׁכִּיל, אֶתְרִיָּה יְדִיעַ, מַהוּ מִשְׁכִּיל, מִיָּא דְאַחְכְּמִו
 לְאִינּוֹן דְשִׁתּוּ לָהּוּ, הֵהוּא אֶתֶר (ס"א דְמִשְׁתַּדְּלֵן בְּהוּא אֶתֶר)
 דְאַקְרִי מִשְׁכִּיל, כְּמָה דְאֶתְ אֶמַר, (משלי טז) מִשְׁכִּיל עַל דְּבַר

יִמָּצֵא טוֹב. וּבְגִין דְּאֶקְרִי הָכִי, תְּלִיא בֵּיה סְלִיחָה, חִירוּ
 דְּחִירִין. הֵדֵא הוּא דְכְתִיב אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פִּשְׁעֵי כִסּוּי חַטָּאָה.
 מֵאִי כִסּוּי חַטָּאָה. הָא אִוְקְמוּהָ, דְּהוּא כִסּוּי מְבַנֵּי נְשָׂא,
 הֵהוּא חַטָּאָה דְּחָב לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאוּדֵי קִמֵּי
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אָבֵל (ס"א כִסּוּי חַטָּאָה) תָּא חֲזִי, כִּד בַּר נֶשׁ
 חָטִי, וְחָב זְמַנָּא חֲדָא, וְתֵרִין וְתִלְתָּא, וְלֹא אֶהְדֵּר בֵּיה, הָא
 חוּבוּי בְּאַתְגְּלִיא אֵינּוּן וּמְפָרְסְמֵי לֹון לְעֵילָא, וּמְפָרְסְמֵי
 לֹון לְתַתָּא. וְכְרוּזֵי אֲזֻלִּין קִמֵּיה וּמְכַרְזֵי, אֲסִתְלַקּוּ
 מִסְּחָרְנֵיה דְּפִלְנֵיָא, נְזִיף הוּא מִמָּאֲרִיָּה, נְזִיף הוּא לְעֵילָא,
 נְזִיף הוּא לְתַתָּא, וּוִי לֵיה דְּפָגִים דְּיִוְקְנָא דְּמָאֲרִיָּה, וּוִי
 לֵיה דְּלֹא חֵיִישׁ לִיקְרָא דְּמָאֲרִיָּה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גֵּלִי
 חוּבֵיה לְעֵילָא, הֵדֵא הוּא דְכְתִיב, (איוב ב) יִגְלוּ שָׁמַיִם עֹוֹנוֹ
 וְאַרְצָן מִתְקוּמְמָה לֹו. וְכִד בַּר נֶשׁ אֲזִיל בְּאוּרְחָא דְּמָאֲרִיָּה,
 וְאַשְׁתַּדֵּל בְּפוּלְחָנֵיה, וְאַזְדַּמֵּן לֵיה חַטָּאָה חַד, כִּלְא מְכַסִּין
 עֲלוּיָה, עֲלֵאִין וְתַתָּאִין, דָּא אֶקְרִי כִסּוּי חַטָּאָה.
 אָמַר לֵיה רַבִּי אַבָּא, עַד כַּעַן לָא מָטִית לְעַקְרָא דְּמִלָּה.
 וְשִׁפִּיר קְאָמְרַת. וְהֵאִי דְּקָאֲמְרוּ חֲבַרְיָא שִׁפִּיר. אָבֵל
 אִי הָכִי, מְכוּסָה חַטָּאָה מְבַעֵי לֵיה, מֵהוּ כִסּוּי חַטָּאָה.
 אֲלֹא תֵרִי מְלִי דְּחַכְמַתָּא אִית בֵּיה, וְתֵרוּוִיָּיהוּ הָכִי. חַד
 כְּמָה דְּתַנִּינָן, דְּעוּבְדִין טְבִין דְּבַר נֶשׁ עֲבִיד בְּהֵאִי
 עֲלֵמָא, עֲבִדִין לֵיה בְּהֵהוּא עֲלֵמָא לְבוּשָׁא יְקִירָא עֲלֵאָה,

לְאַתְלִבְשָׂא בְּהוּ. וְכַד בַּר נָשׁ אֶתְקִין עוֹבְדִין טָבִין, וְגַבְרִין
 עָלִיהַ עוֹבְדִין בִּישׁוּן, וְאַשְׁגַּח בֵּיהַ קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְעוֹבְדוּי בִישׁוּן סְגִיאוּן, וְאִיהוּ רָשָׁע, דְּאַשְׁתַּכַּח חֲטָאָה
 קָמִי מְאִרִיָּה, וְתוּהָא עַל אֵינּוֹן טָבְאֵן דְּעֵבֵד בְּקַדְמִיתָא,
 הָא אֶתְאַבִּיד הוּא מִכְּלָא, מִהָאֵי עֲלֵמָא, וּמַעְלָמָא דְאַתִּי.
 מַה עָבִיד קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֵאֵינּוֹן טָבְאֵן דְּעֵבִיד הָאֵי
 חֲטָאָה בְּקַדְמִיתָא.

אַלָּא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַף עַל גַּב דְּהוּא רָשָׁע חֲטָאָה
 אֶתְאַבִּיד. אֵינּוֹן טָבְאֵן וּזְכִיִּין לָא אֶתְאַבִּידוּ. אִית
 צְדִיק דְּאָזִיל בְּאַרְחוּי דְּמִלְכָּא עֲלָאָה, וְאַתְקִין לְבוּשׁוּי
 מֵעוֹבְדוּי, וְעַד לָא אֲשֻׁלִּים לְבוּשׁוּי, אֶסְתַּלַּק. קוֹדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֲשֻׁלִּים לִיָּה, מֵאֵינּוֹן עוֹבְדִין דְּעֵבֵד (ס"א דְּאַבְד)
 הָאֵי רָשָׁע חֲטָאָה, וְאַשֻׁלִּים לְבוּשׁוּי, לְאַתְתַּקְנָא בְּהוּ
 בְּהוּא עֲלֵמָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (איוב כז) יֵכִין וְצְדִיק
 יִלְבַּשׁ. הוּא חֲטָאָה אֶתְקִין, וְצְדִיק אֶתְחַפֵּי מִמָּה דְּאִיהוּ
 תַּקִּין, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב פְּסוּי חֲטָאָה, (פְּסוּי הוּא מִדָּא דְּחֲטָאָה אֶתְחַפֵּי
 מְחַטָּאָה) וְעַל דָּא לָא פְּתִיב מְכוּסָה, אַלָּא פְּסוּי.

וְחַד, דְּאַתְחַפֵּי הוּא חֲטָאָה דְּהָאֵי זַפְּאָה, בְּאֵינּוֹן דְּאַקְרוּן
 מְצוּלוֹת יָם, דְּהָא מֵאֵן דְּנַפִּיל בְּמְצוּלוֹת יָם, לָא
 אֶשְׁתַּכַּח לְעֵלְמִין בְּגִין דְּמִיִּין חֲפִין עָלֵיָּהוּ. (מֵאֵן מְצוּלוֹת יָם)
 כְּמָה דְּאַתְ אָמַר, (מִיכָה ז) וְתִשְׁלִיךְ (דף ק"א ע"ב) בְּמְצוּלוֹת יָם כָּל